

דף קמד:

עין משפט א.

יו"ד סימן רצו (כלאי הכרם) סעיף יד

יד. הרואה בכרם עשב שאין דרך בני אדם לזרעה, אע"פ שהוא רוצה בקיומו לבהמה או לרפואה הרי זה לא קידש עד שיקיים דבר שכמותו מקיימים רוב העם באותו מקום, כיצד המקיים קוצים בכרם בערב^י שרוצים בקוצים לגמליהם הרי זה קידש. האירוס והקיסו^ו ושושנת המלך ושאר מיני זרעים אינם כלאים בכרם, הקינדוס וצמר גפן הרי הם כשאר מיני ירקות ומקדשים בכרם, וכן כל מיני דשאים שעולין מאליהן בשדה הרי הם מקדשים בכרם^ז, ופול המצרי מין זרעים הוא ואינו מקדש.

עין משפט ג.

יו"ד סימן רא סעיף כה

כה. לו. מי צבע יש להם דין מים לפסול^ח בג' לוגין את המקוה החסר, אע"פ שמשונים מראיהם ממראה המים.

עין משפט ה.

או"ח סימן שכ סעיף ד

ה. ה. מותר לסחוט אשכול ענבים^ט לתוך מאכל כדי לתקן האוכל^י דזה

ו. פי' במדינות ערב.

ז. ודוקא כשעשויים לקיים מהם, אבל מינים שאינם מקיימין מהם אינם כלאים כמ"ש בסמוך. מברכי יוסף.

ח. משנה פ"ז דמקואות משנה ג' משמיה דר' יוסי וליכא מאן דפליג עליה דצבע אין בו ממש ומים הוא ופוסל כמו מים שאובין בג' לוגין במקוה חסר. ופסול שינוי מראה המקוה ע"י יין או מוהל לדעת רוב הראשונים הוא פסול דאורייתא דדרשנין "מקוה מים" ולא מי פירות דכשיש מי פירות במים מבטלין אותו מתורת מקוה מים.

ט. דמשקה הבא לתוך האוכל כאוכל הוא ונמצא מפרק אוכל מאוכל, אבל אם סוחט לכלי שאין בו אוכל הרי זה כדורך וחייב, רמב"ם פ' ח' הלכה יו"ד.

י. ואם בעינן שהאשכול ענבים יעמוד לאכילה דוקא, עיין בב"י שהביא מחלוקת בזה ומסתימת דברי הרמב"ם והשו"ע אפי' עומד למשקה מותר, כה"ח אות כ"ב.

י. אבל לתוך משקה אסור, א"ר אות ו', וה"ה תותים ורימונים לתוך משקה אסור. משב"ז אות ה'.

י. ואם אין בכלי אוכל, אע"פ שעתיד לערב שם אוכל אסור. וג' דינים יש בזה. לתוך

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

משקה הבא לתוך אוכל וכאוכל דמי.

עין משפט ו.ז.

או"ח סימן תקה פעיף א

א. בהמה שהיא עומדת לאכילה כ ורוצה לחלוב אותה ביו"ט לאכול חלבה בו ביום, אם חולב אותה לקדירה שאין בה אוכלין אסור ל, ואם יש בה אוכלין מותר וכגון שבא החלב לתקן האוכלין או יש בקדירה פרוורין והחלב נבלע בהם מ.

אבל החולב כל צאנו לא הותר בשביל פרוסה שנותן בכלי.

הגה: אינו יהודי החולב בהמה ב ביו"ט וישראל רואה אותו יש להקל ס, אך נהגו בו איסור ע ואין לשנות.

אוכל מותר לכתחלה, לתוך משקה או כוס או קערה ריקה בסתם חייב חטאת אבל אם פירש שעושה כן לצורך אוכל פטור אבל אסור. כ"כ הרדב"ז ח"ב סי' תרפ"א. ואפי' שאינו רוצה לאכול המאכל לאלתר ג"כ מותר, כה"ח אות כ"ט. וְלחלוב הבהמה לתוך האוכל אסור כמ"ש בסי' ש"ה כיון שהבהמה אינה ראויה לאכילה בשבת הוי מוקצה מ"א שם בס"ק י"ב.

כ. מימרא דרב חסדא בשבת קמ"ה, ור"ן בפ"ק דביצה.

וְאבל בהמה שעומדת לחלב או לוולדות הרי היא מוקצה ואסור לחלוב אותה, וחלבה אסור ביו"ט משום מוקצה. מ"א ס"ק א', אבל דעת י"א הביאם הכלבו והרז"ה, וכן הסכים הט"ז בס"ק א' דאפי' עומדת לחלבה אין החלב מוקצה אם אינו עומד לגבינה. והפר"ח פסק כדעת השו"ע דרק בעומדת לאכילה מותר חלבה לאוכלין.

וכתב הא"ר דאף למתירים מוקצה ביו"ט בסי' תצ"ה כאן אסור משום נולד ודלא כהמ"א שהתיר החלב למ"ד מוקצה מותר גם בעומדת לחלבה. והמ"ב באות ד' דעתו נוטה לדעת המ"א להקל, אך לדעת השו"ע אסור בכל גוונא לחלוב בהמה של ישראל שאינה עומדת לאכילה. כה"ח אות ב'.

מי שיש לו בהמה בביתו העומדת לחלבה אסור לחלבה ע"י גוי גם לתוך המאכל, אלא הגוי יחלוב ויקח לעצמו. כ"כ הבן איש חי בפ' במדבר אות ל'.

ל. דמעיקרא אוכל ועכשיו משקה, אבל אם יש בה אוכלין הו"ל משקה הבא לתוך אוכל וכאוכל דמי. מ"א ס"ק ב'.

מ. וְכל שנבלע הרוב של המשקה בפירורין והמיעוט נשאר מותר אף מה שהוא בעין, וכך מתבאר מדברי הט"ז בס"ק ב'. והמ"ב באות ה' ואף שהמ"א מחמיר בזה, בזה שומעים לרבים. כה"ח אות י"א.

נ. היינו בבהמת ישראל העומדת לאכילה או בהמת גוי שאינה צריכה הכנה. כה"ח אות י"ב.

ס. אפי' חלב לתוך כלי שאין בו אוכל. מ"א ס"ק ג' בשם הרשב"א.

ע. וכן הסכימו הט"ז והמ"א בס"ק ג', וכך פסק הפר"ח.

מיהו מותר ב' ביו"ט שני של גלויות.

הגה: אם מותר לומר לאינו יהודי לחלוב בהמתו בשבת עיין בסי' ש"ה סעיף כ', ואם מותר להעמיד חלב ולעשות גבינה ביו"ט עיין בסי' תק"י סעיף ה'.

פ. אפי' חולב לתוך קדירה ריקנית. כה"ח אות י"ט. אבל ביו"ט שני של ר"ה אסור. שם אות כ"א.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com